

Keek op de maand: Water en landbouw | april 2020

Het nieuwe normaal: hoe ziet dat eruit?

Langzaam krabbelen we uit de gezondheids crisis die corona heet. Leerzaam: hoe verfrissend is het om tijdens de lockdown schone lucht te kunnen inademen? Verrassend ook: in gebieden met veel stikstof, fijnstof en ammoniak maakt het COVID-19 virus mogelijk meer slachtoffers (bron: AD 30-04-2020). Voor waterkwaliteit kwam PBL eind april 2020 met een nationale analyse, mét corona paragraaf. Wat willen we als samenleving van deze periode leren? Wat willen we als het nieuwe normaal omarmen?

Verkenning DAW-platform Rijn-West

Begin dit jaar zijn de partners van Rijn-West gestart met een verkenning naar draagvlak voor een DAW-platform Rijn-West: een soort landbouwportaal zoals in Noord-Holland. In de nieuwsbrief brengen we de voortgang van deze verkenning maandelijks in beeld. Duo-verkenners Carlo Vromans (Kadaster) en Henk Bouman (HHNK) werken ondanks de lastige tijden hard aan het binnenhalen van enquêtes van waterschappen en provincies in Rijn-West, het Rijk en de externe omgeving (onder meer LTO, NAJK, BoerenNatuur en initiatiefnemers van soortgelijke loketten).

Recent zijn de verkenners begonnen aan een eerste verwerking van de 'oogst'. Voor agrariërs is het beeld duidelijk: het gaat bij een portaal om zekerheid en snelheid. Tussen de overheidsniveaus tekenen zich duidelijke verschillen af in waar het succes van een loket aan wordt afgemeten.

Maar één criterium is duidelijk: iedereen wil een eenvoudige, niet bureaucratische structuur! Met ideeën daarvoor gaan we samen hard aan de slag.

Naast het bottom-up initiatief van Rijn-West start de programmadirecteur van het Nationaal Strategisch Plan (NSP) rond de zomer met een landelijke pilot. Met deze pilot wil het NSP verkennen wat de toegevoegde waarde van een landbouwloket kan zijn voor de uitvoering van het nieuwe GLB. In de pilot gaat men uit van drie niveaus: landelijk, landsdelig en provinciaal. Afstemming om te kijken hoe beide initiatieven elkaar kunnen versterken is in volle gang.

Nationale analyse waterkwaliteit

Het is zover: de 'Nationale analyse waterkwaliteit' van PBL is eind april 2020 aangeboden aan de Tweede Kamer! Het eindrapport brengt in beeld wat de voorgenomen waterkwaliteitsmaatregelen zijn. En men bespreekt de effecten hiervan op de te behalen doelen van de Kaderrichtlijn Water (KRW). We beginnen met het goede nieuws. De waterkwaliteit zal verbeteren met de maatregelen die waterbeheerders nu en in de toekomst nemen, aangevuld met vrijwillige maatregelen door agrariërs. Bij dat laatste is

het Deltaplan Agrarisch Waterbeheer (DAW) voor boeren een belangrijke motor. Maar ... met het pakket aan voorgenomen maatregelen halen we in 2027 niet alle doelen. Volgens PBL ligt het aandeel regionale wateren dat in 2027 voldoet aan de normen voor biologische kwaliteit tussen de 30 en 60%. Voor de zoete Rijkswateren is dit bijna 100%. Voor nutriënten zullen de normen uit de KRW niet overal gehaald worden.

Maatregelpakketten doorgerekend in nationale analyse waterkwaliteit

Bron: PBL

De DAW-maatregelen kunnen de waterkwaliteit aanzienlijk verbeteren, volgens de modelberekeningen van PBL. Dat vraagt echter wel dat veel agrariërs meedoen. Voor Rijn-West onderstreept dit het blijven inzetten op opschalen van deelnamen aan het DAW. Minister van Nieuwenhuizen verwacht dat zij de Kamer in juni 2020 verder kan informeren (AO Water 18 juni 2020).

Het RBO Rijn-West werkt aan een reactie op het PBL-rapport. Daarin brengt zij met nadruk enkele vragen en aandachtspunten voor Rijn-West onder de aandacht van de minister(s). Het PBL-rapport kunt u [hier](#) downloaden.

Beter bodembeheer

Een biodiverse bodem is de basis voor een sterk boerenbedrijf en een gezonde voedselproductie. De bodemvruchtbaarheid neemt echter af door kunstmest gebruik, monoculturen, mechanisatie en kostenminimalisatie.

Reden voor LTO Noord om in Zuid-Holland met het project 'Bodem als ecosysteemdienstversterker' te starten. Boeren willen daarmee bodemverbetering voor de hele agrarische sector opzetten. Voor agrarisch ondernemers in het werkgebied Hollandse Delta en omgeving betekent dit concreet het volgende. Agrariërs nemen deel aan de cursus 'Leven in de bodem'.

Zij leren samen kringlopen te herkennen in bodem, plant, dier en mest en deze te sluiten. In de vervolgfase willen ze graag samenwerkingsverbanden stimuleren tussen fruitteilers, akkerbouwers en melkveehouders in het gebied. Centraal daarin staat het onderling uitwisselen van nutriënten en reststromen. Verder nemen agrariërs bodemmonsters om de staat van het bodemleven (aantal bacteriën, schimmels, etc.) en de bodemchemie te bekijken. Tijdens bedrijfsbezoeken staan de resultaten van de bodemmonsters centraal. Ter afsluiting bekijken agrariërs samen een profielkuil in de bodem voor een visuele impressie van de staat ervan. Meer info: [De bodem als ecosysteemdienstversterker](#).

Meer informatie

Voor vragen en suggesties, neem contact op met Caroline van de Veerdonk, trekker DAW-impuls voor Rijn-West, veerdonk@org-id.org of 06-53410156. Nieuwe lezers kunnen zich aanmelden.